

SÄKERHETS DATABLAD

PRODUKTNAMN

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Kemikalienamn	SPOLARVÄTSKA KONCENTRAT
Produkttyp	SPOLARVÄTSKA KONCENTRAT
Omarbetad	2013-09-09
Nödtelefon	112 SOS Alarm, Giftinformationscentralen +46(0)8-331231
Producent, importör	MOTOR INTERNATIONAL SÄRÖ AB SMIDESGATAN 7 417 07 GÖTEBORG SVERIGE TELEFON: +46(0) 31-570500 www.misab.se
E-Mail	info@misab.se
Artikelnummer	151100, 151305, 151400, 151500
Användningsområde	SPOLARVÄTSKA
Utarbetad av	Ellinor Annerud

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Brandfarliga vätskor (Kategori 2)

Klassificering enligt 1999/45/EG

Mycket brandfarligt; F; R11.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H225

Mycket brandfarlig vätska och ånga

Skyddsangivelser

P102 Förvaras oåtkomligt för barn

P210 Får inte utsättas för värme, gnistor, öppen låga eller heta ytor. - Rökning förbjuden

P233 Förpackningen skall förvaras väl tillsluten

P403+P235 Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt

P501 Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vattenlösning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
ETANOL		
CAS NR 64-17-5	FLAM LIQ 2; H225	<80%
EG NR 200-578-6	F;R11	
INDEX NR 603-002-00-5		
ISOPROPANOL		
CAS NR 67-63-0	FLAM LIQ 2, EYE IRRIT 2, STOT SE 3drow; H225, H319, H336	6-10%
INDEX NR 603-117-00-0	Xi F; R11 R36 R67	

Summa av alla max-koncentrationer 100%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b. Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Lämna aldrig en skadad person ensam. Läget kan snabbt förvärras, ibland flera timmar efter förgiftningen.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon. Om symptom kvarstår, sök läkare. Tag bort fasta partiklar.

Vid hudkontakt

Normal tvättning av huden anses som tillräckligt; Om symptom ändå uppkommer, kontakta läkare. Tag av förorenade kläder.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Övergående ögonirritation.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig

förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.

Avger brännbara ångor som kan bilda explosiv blandning med luft.

Lättantändlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Släckning ska ske på stort avstånd på grund av utveckling av stark värme.

Vid brand använd friskluftsmask.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Gasmask med filter typ A (brun) kan behövas vid sanering.

Använd kemskyddsdräkt vid sanering av större utsläpp.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

Bryt strömtillförsel med huvudbrytare men ej med brytare i rummet där spill skett.

Observera risken för antändning och explosion.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

Observera risken för gnistbildning på grund av statisk elektricitet. Tag ej av kläder i det rum där spill skett.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller luft. Förhindra utsläpp i avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Utrym området och ventiler bort ångorna. Observera risken för explosion.

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex Vermikulit, samla ihop materialet och skicka det för avfallshantering.

Sanering av upprepade eller större spill av denna produkt bör göras av professionell sanerare.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta

säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Ej tillämpligt

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Arbete med farliga kemikalier bör utföras i dragskåp eller i övrigt i lämpliga väl ventilerade utrymmen.

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Öppen eld, heta föremål, gnistbildning eller andra antändningskällor får inte förekomma i lokal där denna produkt hanteras.

Förebygg statisk elektricitet genom halvledande golv och skosulor och en luftfuktighet över 50%.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras ej över normal rumstemperatur.

Förvaras i väl ventilerat utrymme.

Utrymningsplan ska finnas och utrymningsvägarna får ej vara blockerade.

Möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Förvaras ej i närheten av syrgas eller annan oxiderande gas.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden, Sverige

ETANOL

Nivågränsvärde 500 ppm /1000 mg/m³ Korttidsgränsvärde 1000 ppm / 1900 mg/m³

2-PROPANOL

Nivågränsvärde 150 ppm /350 mg/m³ Korttidsgränsvärde 250 ppm /600 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till de fysikaliska farorna (se Avsnitt 2 och 10) med denna produkt enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagsstiftning.

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Skyddshandskar behövs normalt inte med anledning av egenskaperna hos denna produkt.

Skyddshandskar kan behövas på grundval av andra arbetsförhållanden, t ex nötning, temperaturförhållanden eller mikrobiologiska faror. Särskilt känsliga personer kan använda handskar märkta "Low Chemical resistant" eller "Waterproof" eller med vidstående piktogram.

Friskluftsmask kan behövas.

Gasmask med filter typ A (brun) kan behövas.

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: blå
b) Lukt	Alkoholiskt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Ej tillämpligt
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	80 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	20 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	Ej tillämpligt
n) Löslighet	Ej tillämpligt
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Kan avge flyktiga, brandfarliga ångor. Undvik hantering i närheten av värme- och antändningskällor.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

Kan skada packningar, lackade eller målade ytor, naturgummi, vissa syntetiska material och fettbehandlade ytor.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller ospecifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess brandfarlighet.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Ej angivet

Toxicitet vid upprepad dosering

Ej angivet

Cancerframkallande egenskaper

Ej angivet

CMR-effekter

Ej angivet

Sensibilisering

Produkten innehåller inga allergiframkallande ämnen men kan förstärka effekten av naturliga allergener.

Frätande och irriterande effekter

Ämnet är klassat som varken frätande eller irriterande på ögonen. Lätt irritation kan förekomma vid långvarig eller upprepad kontakt.

Synergism och antagonism

Förstärker allergirisken hos andra ämnen.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Vid höga halter bedövande eller narkotisk effekt.

Påverkan på människans mikroflora

Inverkan på människans mikroflora kan ej påvisas eller är obetydlig.

Relevanta toxikologiska egenskaper

ETANOL

LD50 kanin 24h > 20000 mg/kg

LD50 råtta 24h = 6200 mg/kg

LC50 råtta 4h = 124,7 mg/L

ISOPROPANOL

LD50 kanin 24h = 15800 mg/kg

LD50 råtta 24h = 5045 mg/kg

LC50 råtta 4h = 64000 ppmV

LC50 råtta 8h = 16000 ppmV

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

ETANOL

LC50 regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 96h = 13480 mg/L

LC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48h = 5400 mg/L

2-PROPANOL

LC50 elritsa (*Pimephales promelas*) 96h = 9640 mg/L

LC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48h = 2285 mg/L

LC50 Fisk 96h = 1000 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är svårnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas men det finns ingen anledning att befara detta.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ej angivet

12.6 Andra skadliga effekter

Ej angivet

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Produkten är brandfarlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Se även Avfallsförordning SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2006/12

Rekommenderad avfallskod: 20 01 29 Rengöringsmedel som innehåller farliga ämnen.

Speciella anvisningar för avfallshantering

Ej angivet

Återvinning av produkten

Små mängder återvinns normalt inte; För större mängder kontakta leverantören.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID.

Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

1987

14.2 Officiell transportbenämning

ALKOHOLER N.O.S (ETANOL, ISOPROPANOL)

14.3 Faroklass för transport

Klass

3: Brandfarliga vätskor

Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: II

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2013-03-18 Produktens sammansättning ändrades

2013-01-23 Produktens sammansättning ändrades

2012-12-10 Produktens sammansättning ändrades

2012-05-10 Produktens sammansättning ändrades

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Liq 2	Brandfarliga vätskor (Kategori 2)
No tox haz	Ej klassificerad som giftig
No environmental hazard	Ej klassat som miljöfarligt
Eye Irrit 2	Irriterar ögonen (Kategori 2)
STOT SE 3drow	Specifik organotoxicitet - Enstaka exponering (Kategori 3, narkosverkan)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Flam Liq 2

Flampunkt < 23 °C och initial kokpunkt > 35 °C; Brandfarlig vätska kategori 2

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: D/E; Transport i bulk eller tank: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori D och E, Annan transport: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan,

1272/2008 Bilaga I , uppdaterad till 2013-09-30.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH) 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 1999/45/EG EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG) 2006/12 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna medblandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. Förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

Fulltext för riskfraser nämnda i Avsnitt 3

R11 Mycket brandfarligt

R36 Irriterar ögonen

R67 Ångor kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

H336 Kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Farosymbol

Mycket brandfarligt

R-fraser

R11 Mycket brandfarligt

S-fraser

S2 Förvaras oåtkomligt för barn

S9 Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats

S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden

S29 Töm ej i avloppet

S46 Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten

Uppgifter om detta dokument